

Interview of Prof. Jelena Maksimovic from UNI on the EdLead project, given to the Kapital magazine. Downloaded from <https://www.kapitalmagazin.rs/liderstvo-u-obrazovanju-perspektiva-i-inovacija/#>

Dr Jelena Maksimović Foto: Katarina Ilić

Liderstvo u obrazovanju- perspektiva i inovacija

[Univerzitet u Nišu](#) se nedavno uključio u međunarodni Tempus projekat „**Liderstvo u obrazovanju**“. Program ima zadatak da poboljša profesionalne kompetencije direktora i drugih lidera u institucijama obrazovanja i kulture. Projekat je finansiran od strane Evropske komisije, u okviru TEMPUS IV programa. Značajnu ulogu u programu imaće i [Filozofski fakultet u Nišu](#), čiji će predstavnici učestvovati u realizaciji plana.

Koliko je važno Liderstvo u obrazovanju, šta taj program predstavlja i na koji način će [Filozofski fakultet](#) učestvovati u realizaciji? O tome smo razgovarali sa **dr Jelenom Maksimović**, docentkinjom na Departmanu za pedagogiju [Filozofskog fakulteta u Nišu](#).

Koji su najvažniji ciljevi projekta?

Najvažnije ciljeve projekta predstavljaju silabusi, nastavne metode, razvoj nastavnih materijala, nabavka opreme, predlog i odabir nastavnih metoda i materijala, sastanak konzorcijuma na Univerzitetu u Segedinu, finalizacija silabusa, nastavnih metoda i materijala, nabavka opreme i udžbenika. **Kao poseban cilj izdvajamo** obučavanje mentora (nastavnika i mentora): odabir nastavnika i mentora za master akademske studije i kurseve stručnog usavršavanja, obuka nastavnika i mentora, sastanak konzorcijuma na Univerzitetu u Juvaskuli u Finskoj.

Implementacija master akademskih studija i programa stručnog usavršavanja obuhvata: selekciju studenata i polaznika, implementaciju master akademskih studija i programa stručnog usavršavanja, seminare/radionice, razmenu studenta u partnerskim EU institucijama. Uspostavljanje Mreže obrazovnih lidera u Srbiji obuhvata: uspostavljanje mreže, formulacija prepreka, poteškoće i prepreka za njihovo prevazilaženje, sastanci sa donosiocima odluka

Projekat obuhvata i novi studijski program. Kome će prvenstveno biti namenjen?

Studijski program je namenjen direktorima, zamenicima direktora, rukovodiocima školskih timova, potencijalnim školskim liderima, zaposlenima u javnim, privatnim, lokalnim, regionalnim i nacionalnim obrazovnim institucijama, zaposlenima u nevladinom sektoru i drugima. Razmatra se i mogućnost da kursevi studijskog programa budu akreditovani i ponuđeni kao programi stalnog stručnog usavršavanja. Program master studija **Liderstvo u obrazovanju** biće realizovan na **Univerzitetu u Kragujevcu** (Fakultet pedagoških nauka u Jagodini) i na **Univerzitetu u Novom Sadu** (Filozofski fakultet), uz učešće predavača sa **Univerziteta u Beogradu i Univerziteta u Nišu**. Ukupno 50 studenata biće upisano na master akademske studije. Polaznici master akademskih studija biće odabrani na osnovu uspeha sa prethodnih studija, radnog iskustva, mogućnosti da utiču na veliki broj nastavnika i učenika i drugih relevantnih karaterisitika. Početak realizacije master akademskih studija je planiran za januar 2016. godine.

Na koji način će program „Liderstvo u obrazovanju“ doprineti poboljšanju obrazovnog sistema u Srbiji?

Ono što je veoma važno i doprinosi unapređivanju obrazovnog sistema u Srbiji jesu: pitanja kvaliteta koja uključuju individualizovanu nastavu i učenje, oblast pravičnosti kao što je inkluzija i oblast efikasnosti kao što su autonomija, decentralizacija, odgovornost, partnerstvo i liderstvo. Doživotno učenje uključuje pitanja stručnog obrazovanja i obuke i učenja odraslih. Pitanja globalizacije uključuju visoko obrazovanje i potrebe multikulturnog društva znanja.

Posebna pitanja od velike važnosti za obrazovni sistem u Srbiji uključuju: izazove sa kojima se lideri škola suočavaju uključujući promenu društvenih očekivanja, tehnološke i pedagoške inovacije i broj i kvalitet onih koji ulaze u profesiju; podelu odgovornosti među različitim nivoima vlasti u smislu raspodele sredstava, razvoja i implementacije nastavnih planova, zapošljavanje, priliva studenata i školske odgovornosti; i, mreža saradnje, uključujući i saradnju sa drugim školama i zajednicom.

Budućnost ovog projekta kroz lupu obrazovnog sistema u Srbiji reflektuje se na to da su direktori škola posvećeni negovanju povećane integracije između škole i zajednice; da škola detaljno poznaje zajednicu i ima dostupne resurse; da škola aktivno traga za mogućnostima da uključi sve sektore zajednice, uključujući prekršioce zakona, a one koji inače ne bi imali kontakt sa školom;

da škola ima visok nivo svesti o vrednosti i značaju partnerstva između škole i zajednice zarad dobrih odnosa sa javnošću; da direktori škola pokazuju transformaciju u načinu rukovođenja, što osnažuje druge unutar škole i zajednice i olakšava društveno vizionarstvo; da škola i zajednica imaju pristup i koriste opsežne interne i eksterne mreže; da škola i zajednica imaju istu viziju budućnosti, usmerenu na mlade; da škola i zajednica budu otvorene za nove ideje, spremne da preuzmu rizik, i voljne da oblikuju prilike kako bi se uskladile sa njihovom vizijom; da škola i zajednica zajedno igraju aktivnu, smislenu i svrsishodnu ulogu prilikom donošenja odluka u školi; da škola i zajednica vrednuju veštine za sve kako bi dali puni doprinos učenju za sve; da rukovodstvo za partnerstvo između škole i zajednice se smatra kolektivnom odgovornošću škole i zajednice; i, da škola i zajednica vide školu kao centar za učenje za celokupnu zajednicu, koja spaja fizičke, ljudske i društvene resurse.

Izazovi obrazovnog sistema u Srbiji kroz projekat **Liderstvo u obrazovanju (EdLead)** uključuju kretanje od labave strukture i neformalnih odnosa u ranijim fazama planiranja i više formalizovanim odnosima u kasnijem planiranju i izvođenju, zatim potreba za različitim rukovodećim ulogama u različitim fazama, kao i potreba da rukovodstvo postane bolje raspodeljeno. Malo je verovatno da jedna osoba bude vešta u svim ulogama.

Kakva je uloga Filozofskog fakulteta u realizaciji projekta?

Rezultati projekta – diseminacione aktivnosti uključuju Veb-sajt, Priručnik “Liderstvo u obrazovanju – primeri dobre prakse”, Izrada brošure za potrebe master programa i programa stručnog usavršavanja, Prezentovanje na relevantnim konferencijama, Konferencije u cilju diseminacije / Dani otvorenih vrata za studente, kao i Završnu konferenciju. Efikasan i funkcionalan menadžment projekta predstavljaju sastanci u cilju menadžmenta i koordinacije, uvodni sastanak i sastanci Upravnog odbora projekta, Praćenje projekta, Izveštavanje. Sama činjenica da je Filozofski fakultet deo jednog ovakvog projekta predstavlja novinu na našim prostorima, govori o tome da je jug Srbije aktivan. Filozofski fakultet je dobio priliku da obuču pojedince za ovakav poduhvat i posao. Kada studenti uče, oni su ovlašćeni, tako da im se veruje i dozvoljeno im je da preuzmu odgovornost za sopstveno učenje i sredinu u kojoj uče. Kada im je

dozvoljeno da preuzmu odgovornost, mladi ljudi mogu da razviju leaderske veštine. Škole i fakulteti smatraju da su učenici u središtu zajednice ako klima i kultura organizacije dozvoljavaju učenicima da budu ovlašćeni i da doprinose liderstvu i rukovodstvu organizacije. Kada učenici poseduju znanje i razumevanje kako da uče efikasno, sve to povećava njihovu leadersku ulogu unutar organizacije. Škole i fakulteti, o kojima se studije pojavljuju u ovom članku, stvaraju kulturu i klimu koja promovise mogućnosti liderstva za mlade ljude. Ove mogućnosti su otvorene za sve ne samo za sposobne, elokventne i glasne.

Šta konkretno znači za Filozofski fakultet jedan ovakav program ?

Sastanak konzorcijuma na kome je rađeno na analizi nalaza i prikupljanju relevantnih informacija u vezi sa liderstvom u obrazovanju u Srbiji; usvajanje koncepcije master akademskih studija i programa stručnog usavršavanja; aktivnost obuhvata i profesionalni razvoj univerzitetskih nastavnika na master akademskim studijama i sastanak Upravnog odbora projekta. Sastanak konzorcijuma u Segedinu pokazao je mnoštvo prezentacija i komentarisanje predloga silabusa, nastavnih metoda i materijala, procedura za obezbeđenje i proveru kvaliteta) koji uključuje i profesionalni razvoj univerzitetskih nastavnika kao i sastanak Upravnog odbora projekta.

Ono što je najvažnije za **Filozofski fakultet** jeste nabavka opreme, instalacija opreme i nabavka knjiga. Posebano značajno je to da će fakultet dobiti veliki broj desktop računara, štampača i ono što je najvrednije – interaktivnu tablu za slušaonicu 304 u kojoj nastavu drže profesori i asistenti sa departmana za pedagogiju.

U cilju identifikovanja glavnih pitanja, smetnji i prepreka za liderstvo u obrazovanju u Srbiji kao i zainteresovanih strana za razvoj liderstva u obrazovanju nadamo se da će ideja oživeti i biti prihvaćena od strane studenata koji smatraju da poseduju pedagoške, psihološke, metodičke kompetencije, pravna i ekonomska znanja, kako bi bili spremni da vode obrazovnu instituciju kao menažeri i uspešni lideri.

Dodatne informacije o projektu „**Liderstvo u obrazovanju**“ možete pronaći [na zvaničnom sajtu programa.](#)

Filip Jovanović

Foto: **Katarina Ilić**